

תאגיד פיקוח על שירותי ראיית חשבון בתאגידים ציבוריים (PCAOB)

פורום שווי הוגן - 22 ביוני 2015

מוטי ימין
מנהל מחלקת תאגידים

תפקידם ומעמדם של רואי החשבון כשומרי סף

אחת החוליות החשובות ביותר בשרשרת הבקרה על המידע הפיננסי, ובהבטחת אמון המשקיעים בשוק ההון בכלל, ובדיווחי החברות בפרט

מדוע להסדיר פיקוח על ביקורת רואי חשבון בחברות ציבוריות?

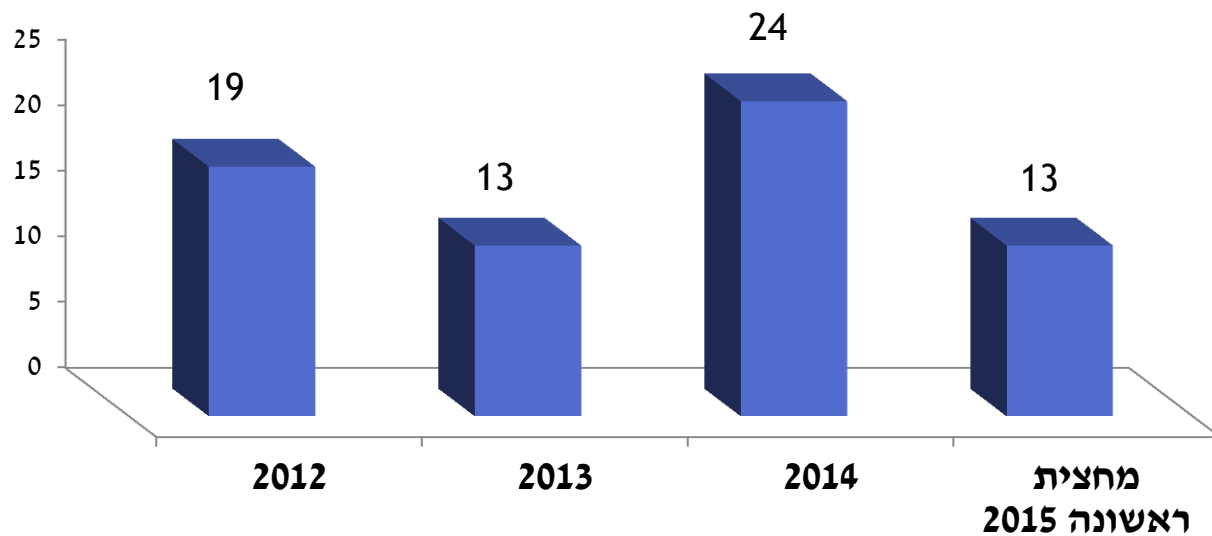
- ✓ חשיבות הדוחות הכספיים בעיני המשקיעים
- ✓ כשלים בדיווח הכספי, ובביקורת רואי החשבון על הדוחות
- ✓ גלובליזציה – התאמת שוק ההון הישראלי לסטנדרטים בינלאומיים
- ✓ התקנת תקני ביקורת על ידי גוף עצמאי
- ✓ פיקוח 'בלתי תלוי' (מגבלות סקר העמיתים)

מגבלות סקר העמיתים

- ✓ תלות וניגוד עניינים מובנה
- ✓ העדר סמכויות אכיפה וענישה
- ✓ שיהוי בפרסום ממצאי הסקירה
- ✓ היקף סקירה מצומצם
- ✓ העדר שקיפות ברמה מספקת
- ✓ העדר שיתוף פעולה מספק עם הרשות
- ✓ אי-עמידה בסטנדרטים בינלאומיים של פיקוח (למשל, ה-PCAOB האמריקאי)
- ✓ חוסר התאמה להמלצות קרן המטבע העולמית וה-OECD

טעויות מהותיות בדוחות כספיים

ממצאי בדיקות סגל הרשות מול מבקרים

דוגמא # 1 – טעות מהותית ברישום הוצאות פחת

מקור הטעות - אי רישום שיעורי פחת במערכת מידע חדשה

ממצאים -

1. נאותות הטמעת מערכת המידע לא נבחנה בצורה מספקת. בין היתר נדרש -

- להבין תהליכים עסקיים
- להתחקות אחר תהליך רישום עסקאות
- לבחון את נאותות הזנת הנתונים למערכת ואת הבקורות הקשורות

2. סבירות השינויים בהוצאות הפחת בין התקופות לא נבחנה בצורה מספקת

ממצאי בדיקות סגל הרשות מול מבקרים - המשך

דוגמא # 2 – טעות מהותית בסיווג הלוואה

מקור הטעות - נקודת מוצא שגויה לפיה לא נקבע מועד פירעון להלוואות

התוצאה - ההלוואות סווגו כהון חלף התחייבות פיננסית

ממצאים -

- הוראות הסכמי ההלוואות לא נבחנו בצורה מספקת
- המבקר הסתמך על מצג החברה לפיו להלוואות אין מועד פירעון, מבלי לבצע בדיקה עצמאית

ממצאי בדיקות סגל הרשות מול מבקרים - המשך

דוגמא # 3 – טעות מהותית בחישוב רווח הון

העסקה -

הקמת חברה חדשה ← מכירת פעילות לחברה החדשה ← הקצאת חלק ממניות החברה החדשה למוכרת

מקור הטעות - חישוב שגוי של השווי ההוגן של יתרת ההשקעה השפיע על סכום רווח ההון שהוכר במכירת חלק מהפעילות

ממצאים -

פרטי הסכם המכירה, אופן מימון הרכישה, זרימת התשלום לחברה והשפעתם על רווח ההון שהוכר לא נבחנו בצורה מספקת

EXPENSES		20.08
14,273	Insurance Services	172
19,621	Less: change to maintenance	
1,108	Sub total Insurance Services	5
41,108	Other Expenses	
84,022	Maintenance	
	TOTAL	
31,962	Surplus before Depreciation	
21,995	Depreciation and amortization	
1,056	Surplus after Depreciation	
2,210	Share of profit from joint venture	
3,280	Surplus from Ordinary Activities	
3,127		
2,490		
1,620		
1,818		
1,227		
719		
560		
347		
88		
84,240		
(224)		
83,990		

ממצאי בדיקות סגל הרשות מול מבקרים - המשך

דוגמא # 4 – סיווג קרקע

עובדות -

- שתי חברות ציבוריות, שלטו במשותף בקרקע עליה התכוונו להקים פרויקט בניה למגורים
- האחת – סיווגה את הקרקע כמלאי; השנייה – סיווגה את הקרקע כנדל"ן להשקעה
- שתי החברות בוקרו על ידי אותו משרד רואה חשבון, ועל ידי אותו צוות ביקורת

ממצאים -

- (1) המבקר חתם על שתי חוות דעת בלתי מסויגות ביחס לשתי חברות שונות שישמו טיפול חשבונאי שונה באשר לאותה קרקע
- (2) כשל בבקרת איכות של המשרד
- (3) על אף שצוות הביקורת אסף את הראיות הדרושות לביסוס סיווג הקרקע כמלאי, מסקנתו הייתה שהטיפול שיושם על ידי החברה לפיו הקרקע סווגה כנדל"ן להשקעה, הינו נאות

ממצאי בדיקות סגל הרשות מול מבקרים - המשך

דוגמא # 5 – הערת עסק חי מותנית

– ממצאים

מספר מקרים של הפניית תשומת לב לקשיים פיננסיים של חברות ולתכניות ההנהלות, תוך ציון כי **אם** התכניות לא יתממשו, עולים ספקות משמעותיים בדבר המשך קיומן של החברות כעסק חי

עמדת הסגל -

רו"ח מבקר צריך לקבוע, לאחר בחינת נסיבות המקרה, באם מתקיימים ספקות לעניין הנחת "העסק החי" באופן חד משמעי

ומה קורה בעולם?

PCAOB
Public Company Accounting Oversight Board

CPAB
CCRC

ASIC
Australian Securities &
Investments Commission

ACRA
ACCOUNTING AND CORPORATE
REGULATORY AUTHORITY

מודל הפיקוח המוצע בישראל

■ הקמת תאגיד פיקוח סטטוטורי בלתי תלוי

■ מועצת תאגיד הפיקוח תכלול 7 חברים:

■ רוב החברים ימונו ע"י יושב ראש רשות ניירות ערך
(אחד מהם ימונה על ידי יו"ר הרשות לכהן כיו"ר תאגיד הפיקוח)

■ חבר אחד ימונה ע"י המפקח על הבנקים

■ חבר אחד ימונה ע"י הממונה על שוק ההון

■ חבר אחד ימונה ע"י שר המשפטים

■ מנכ"ל התאגיד ימונה ע"י המועצה, על דעת יו"ר הרשות

■ הרשות תפקח על ניהולו היעיל, התקין וההוגן של תאגיד הפיקוח

”תאגידים ציבוריים”

■ תאגיד שהנפיק ניירות ערך לציבור על פי תשקיף

■ חברה מאוחדת או חברה מאוחדת באיחוד יחסי, שמתקיים בה אחד מאלה:

1. החברה בעל חשיבות ניכרת לעסקי התאגיד

2. שירותי ראיית החשבון לחברה הם מהותיים לדוחות התאגיד

■ חברה המטופלת לפי שיטת שווי מאזני, שמתקיים בה אחד מאלה:

1. החברה מהווה את עיקר עסקי התאגיד

2. שירותי ראיית החשבון לחברה הם בעלי חשיבות ניכרת לדוחות התאגיד

סמכויות תאגיד הפיקוח

ניהול "מרשם מבקרים" למתן שירותי ראיית חשבון לתאגידים ציבוריים:

רישום

התליה

מחיקה

קביעת חובות דיווח למשרדי רואי חשבון

קביעת כללים בקשר עם שירותי ראיית חשבון:

ביקורת וסקירה

אתיקה מקצועית

בקרת איכות

אי-תלות

סמכויות תאגיד הפיקוח - המשך

■ ביצוע ביקורות על משרדי רואי חשבון + פרסום דוחות ביקורת

■ עיצומים כספיים

■ בירור ואכיפה מנהליים

■ שיתוף פעולה עם המפקח על הבנקים והממונה על שוק ההון:

תאגידים בנקאיים
+
מבטחים

- תנאי כשירות למשרד רואי חשבון
- תקני ביקורת, כללי אתיקה, אי-תלות
- ביקורת משותפת עם נציגי המפקח הרלוונטי
- מעורבות נציג המפקחים בהליכי עיצום כספי
- פרסום ממצאי ביקורת והליכי אכיפה

תודה רבה!

